CSIMA Zoltán, KÁDÁR László, JÁGER Edit Andrea, PÁNDICS Tamás

Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar, Közegészségtudományi Tanszék, Budapest

E-mail: csima.zoltan@se-etk.hu

DOI: <https://doi.org/10.29179/EgTud.2021.3.29>

Gastroenterális úton terjedő fertőző betegségek betegségteher-változásának becslése az idősödő hazai lakosság körében

Összefoglalás:

A környezeti tényezők közvetett következményei, mint például az élelmiszer- és víz útján terjedő fertőző megbetegedések problémaköre nem elhanyagolható egy öregedő népességben, amelynek tagjai nehezebben alkalmazkodnak a változásokhoz. A vizsgált betegségek előfordulási gyakoriságát jelentősen befolyásolja az idős egyének védekezőrendszerének csökkent aktivitása, valamint az e társadalmi rétegben a deprivációval megjele-
nő romló személyi és környezeti higiéné. Tovább súlyosbítja a jövőbeni helyzetet, hogy az előrejelzések szerint a 60 év feletti magyar lakosság aránya a társadalmon belül mintegy 10%-os növekedésével lehet számolni 2050-ig a 2015-ös részarányhoz viszonyítva, tehát jelentősen meg fog nőni a kockázatnak kitett populáció mérete. Vizsgálatunk célja volt felmérni és a jövőre vonatkozóan becsülni e betegségcsoport által jelentett betegségterhet az erősen öregedő, 60 év feletti magyar lakosság körében.

A vizsgálathoz 2000 és 2019 közötti időszakból a kiválasztott indikátor-betegségek esetszámait és az általuk okozott halálozások éves statisztikai adatait, valamint a vizsgált korcsoportban várható átlagos élettartamot használtuk fel. A betegségteher becsléséhez az ECDC The Burden of Communicable Disease in Europe (BCoDE) módszertanát, konstans mutatóit és indikátor-fertőzéseit alkalmaztuk. A betegségteher számítását követően a rendelkezésre álló adatokkal az egyes fertőző betegség trendekhez legjobban illeszkedő modellel előrejelzéssel kiegészített egyszerű idősoelemzést végeztünk a jövőbeni terhek becslésére.

Eredményeink rámutattak arra, hogy a 60 év feletti népességben 2050-ig a kiválasztott betegségcsoportban jelentősen nő a betegségben megélt életévek száma, valamint a betegség miatt elveszített életévek száma.

Az elvégzett vizsgálat feltárta, hogy a vizsgált betegségcsoport által okozott betegségteher a jövőben fokozódni fog, kiemelten az elveszített életévek kapcsán, ahol mintegy 1,5-szeres emelkedés várható. Szintén 1,5-szeres, pesszimista becslés alapján 2-szeres emelkedés várható az egészségkárosodással korrigált életévek számában 2050-ig. A feltárt problémakör magával vonzza egyrészt az ellátórendszer felkészülési szükségét, valamint a probléma további interdiszciplináris megközelítését, beleértve ebbe a téma szociológiai, közgazdasági és népegészségügyi megközelítésének szükségességét. További megállapítása a vizsgálatnak, hogy erősíteni szükséges mind az alapellátás, mind a szakellátás során a vizsgált fertőző kórképek diagnosztikáját és differenciáldiagnosztikáját.

Kulcsszavak: *betegségben megélt életévek, betegségteher, elveszített életévek, enterális fertőzések, öregedés*